

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 19P/62/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115218857
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Macášková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2115218857.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Danou Macáškovou, vo veci rozvodu manželstva manžela: Ľ. G., T.. X.XX.XXXX, H. R. XX/XX, R., a manželky: W. G., M.. Š., T.. XX.X.XXXX, H. R. XX, R., zastúpenej: JUDr. Jana Fabiniová, advokátka so sídlom Pribinová 22, Hlohovec, a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: I. G., T.. XX.XX.XXXX Z. D. G., T.. XX.XX.XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Piešťany, za účasti starej matky maloletých detí: I. G., T.. XX.X.XXXX, H. R. XX/XX, R., o návrhu manžela, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo Ľ. G., T.. X.XX.XXXX Z. W. G., M.. Š., T.. XX.X.XXXX uzavreté dňa XX.X.XXXX D. R. zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Hlohovec vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, rozvádza.

II. Súd schvaľuje rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

Maloletá D. G., T.. XX.X.XXXX Z. I. I. G., T.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. G., M.. F., T.. XX.X.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, bude zabezpečovať ich výchovu, starostlivosť o zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí a v bežných veciach bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec sa zaväzuje s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva prispievať na výživu maloletej D. sumou 80,-eur mesačne a na výživu maloletého I. sumou 40,-eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám starej matky I. G..

Matka sa zaväzuje s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva prispievať na výživu maloletej D. mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa a na výživu maloletého I. mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky I. G..

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Manželka nie je povinná zaplatiť súdny poplatok za návrh.

odôvodnenie:

1. Manžel sa návrhom doručeným súdu dňa 27.7.2015 doplneným do Zápisnice napísanej na tunajšom súde dňa 12.1.2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd rozviedol jeho manželstvo s manželkou a upravil práva a povinnosti k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, starej matky maloletých detí I. G., oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to sobášnym listom; rodnými listami maloletých detí, oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 10P/41/2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Obaja účastníci sú slovenskí štátni občania, slovenskej národnosti, žijúci v platnom manželstve, u manžela ide o druhé manželstvo, u manželky o manželstvo prvé. Pred uzavretím manželstva dňa XX.X.XXXX sa narodila maloletá D. a dňa XX.XX.XXXX maloletý I..

4. Manžel uviedol, že trvá na návrhu na rozvod manželstva, nakoľko manželka odišla zo spoločnej domácnosti, bolo to v októbri 2013, odvtedy spolu nežijú, k obnoveniu spolužitia nedošlo, ani s ňou už nechce žiť, vidí ju teraz prvýkrát po troch rokoch.

Na otázku súdu prečo odišla, manžel uviedol: „Ja si myslím že skrz priateľa.“

Na otázku súdu či manželku fyzicky a psychicky týral, manžel uviedol: „Podľa mňa fyzicky a psychicky týrala ona mňa, ja si nepamätám, že by som ju niekedy zbil, ona mňa áno, nechcem o tom hovoriť, to je jedno.“

Na otázku súdu či má problémy s nadmerným požívaním alkoholických nápojov, manžel uviedol: „Dá sa povedať, že áno.“

Na otázku ako navrhuje rozhodnúť o starostlivosti o maloleté deti manžel uviedol: „Ja navrhujem rozhodnúť tak ako je to teraz, teda aby zostali zverené mojej matke, ja bývam u mojej matky aj s deťmi u nej v 2-izbovom byte.“

Ďalej uviedol, že v súčasnosti je zamestnaný ako zvärač, asi pol roka, nevie presne odkedy, nevie čo má uzavreté, lebo v súčasnosti je PN, jeho príjem bol 600-800 eur netto mesačne. Má v súčasnosti už iba tieto dve vyživovacie povinnosti. Svojej matke dáva peniaze.

5. Zástupkyňa manželky uviedla, že súhlasia s návrhom na rozvod manželstva, po rozvode manželstva navrhujú aby deti zostali zverené starej matke tak ako je to doposiaľ.

6. Manželka uviedla, že súhlasí s rozvodom manželstva, z manželstva sa narodili dve deti, po uzavretí manželstva bývali v byte u svokrovcov teda rodičov manžela, maloletá D. sa narodila ešte pred uzavretím manželstva, aj vtedy bývali u svokrovcov. Pred jej narodením sa poznali asi tri roky. Ich vzťahy sa zhoršili asi hneď po narodení D., keď manžel prestal pracovať, začal vo zvýšenej miere požívať alkoholické nápoje, začalo fyzické a psychické týranie z jeho strany voči nej, napriek tomu s ním uzavrela manželstvo, myslela stále, že sa to zmení, sľuboval jej to. Stalo sa však to, že i ona začala mať problémy s alkoholom, bola aj na liečení, kvôli manželovi však z liečenia odišla, požívanie alkoholických nápojov u nej však stále pretrvávalo. Keď chcela od neho odísť, sľuboval, že už bude poriadny, zostala, otehotnela s maloletým I., takto si ju zase pripútal, vlastne nemala ani kam ísť, na správaní manžela sa však nič nezmenilo. Manžel sa o nich vôbec nezaujímal, preto sa rozhodla odísť, bolo to v októbri 2013. Zostala tri roky na ulici, potom sa u nej prejavili zdravotné komplikácie, bola hospitalizovaná, má cirhózu pečene, bola uznaná invalidnou v rozsahu 80%, nebol jej priznaný invalidný dôchodok, nakoľko nemala odpracovaný dostatočný počet rokov. Pomohla jej rodina, dala sa dokopy aj s deťmi. V súčasnosti býva v spoločnej domácnosti so svojim priateľom v nájomnom byte, ide o garsonku, zmluvu má uzavretú s fyzickou osobou, býva tam s ňou aj jej priateľ. Nevie ako by sa postarala o deti, poberá stále iba dávku v hmotnej núdzi, finančne jej pomáha matka. S maloletými deťmi sa stretáva najmä cez víkendy, bývajú aj u nej od piatka do nedele, za maloletou D. chodí i do školy, stretáva sa s deťmi odvtedy ako sa jej zlepšil zdravotný stav a keď prestala s pitím čo je asi od apríla minulého roka. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 124,70 eur, iný príjem nemá. Má stále zdravotné problémy, je dlhodobo PN, okrem I. a D. iné vyživovacie povinnosti nemá. Starej matke maloletých detí dáva finančné prostriedky podľa svojich možností resp. im kupuje potrebné veci.

7. Stará matka maloletých detí I. G. uviedla, že súhlasí s tým, aby jej deti boli aj naďalej zverené do starostlivosti, s deťmi nemá žiadny problém, problémom je len jej syn - otec maloletých detí, ktorý nemá kde bývať, bola by najradšej, keby býval inde. Snaží sa uchrániť deti, keď je najhoršie zavolá políciu, nestalo sa, že by deti nemohli spať. Rodičia jej na výživu detí neprispievajú, matka sa zaujíma o deti, deti k nej chodievajú. Je dôchodkyňa, poberá starobný dôchodok. Chcela by, aby syn išiel na liečenie, bude to s ním riešiť. Jej manžel L. G. zomrel.

8. Rodičia maloletých detí v priebehu konania uzavreli dohodu o úprave práv a povinností k maloletým deťom na základe ktorej budú maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. G. a zaviazali sa k vyživovacej povinnosti.

9. Procesná opatrovníčka, uviedla, že čo sa týka starostlivosti starej matky o deti voči tomuto nemá žiadne výhrady, problém je len v tom, že v domácnosti žije otec maloletých detí, ktorý na liečenie síce

nastúpil, avšak po zistení, že by to mal hradiť sám, ukončil liečenie, nemá na to finančné prostriedky. Doporučuje rodičovskú dohodu schváliť.

10. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany súd zistil, že manželka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 124,70 eur mesačne.

11. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10P/41/2014 súd zistil, že rozsudkom č.k. 10P/41/2014-164 zo dňa 27.11.2014 boli maloleté deti D. Z. I. zverené s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov I. G. Z. L. G.. Matka bola zaviazaná s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku platiť mesačne výživné na maloletú D. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa a na maloletého I. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám starým rodičom. Otec bol zaviazaný s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku platiť mesačne výživné na maloletú D. vo výške 90 eur a na maloletého I. vo výške 60 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám starým rodičom.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4.12.2014.

Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti podali starí rodičia maloletých detí s poukazom na skutočnosť, že rodičia nie sú schopní postarať sa o deti z dôvodu nadmerného požívania alkoholických nápojov.

12. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. (ods. 1) Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. (ods. 2)

Podľa § 24 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. (ods. 1) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. (ods. 2) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. (ods. 3)

Podľa § 45 ods. 1,2,3,4,6,7,9 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.(ods. 1)

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (ods. 2) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (ods. 3)

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej

republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.(ods. 4)

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo sýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.(ods. 6)

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.(ods. 7)

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.(ods. 8)

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.(ods. 9)

Podľa § 62 ods. 2, 3, 5 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov(ods. 2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.(ods. 3). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (ods. 5)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. V predmetnej veci mal súd vykonaným dokazovaním preukázané, že manželstvo účastníkov konania je v súčasnosti nefunkčné, manželia od októbra 2013, kedy manželka opustila spoločnú domácnosť, spolu nežijú, nemajú záujem o obnovenie spolužitia.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, manželstvo nemôže plniť svoj účel, preto súd manželstvo rozviedol.

14. O úprave práv a povinností voči maloletým deťom sa rodičia dohodli, súd schválil uzavretú rodičovskú dohodu, keď maloleté deti boli doposiaľ zverené do spoločnej náhradnej starostlivosti starých rodičov, od tejto úpravy došlo k zmene v tom, že starý otec zomrel, v starostlivosti starej matky neboli zistené žiadne nedostatky. U rodičov nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zverenie detí do starostlivosti jedného z rodičov, keď otec má stále problém s nadmerným požívaním alkoholických nápojov, matka podľa jej tvrdenia prestala požívať alkoholické nápoje, je však čiastočne invalidnou, má

stále vážne zdravotné i finančné problémy, nežiadala preto deti zveriť do svojej starostlivosti. Stará matka súhlasila so zverením maloletých detí do svojej starostlivosti. Dohodnutá výška výživného zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam, keď podľa vyjadrenia otca, jeho priemerný čistý mesačný príjem je 600 až 800,- eur, matka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 124,70 eur mesačne, rodičia iné vyživovacie povinnosti nemajú.

15. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku.

16. Podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvoде manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

17. Nakoľko manžel bol v konaní oslobodený od súdnych poplatkov, súd s poukazom na rozhodnutie o náhrade trov konania rozhodol v súlade s citovaným ustanovením § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov tak, že manželka nie je povinná zaplatiť súdny poplatok za návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku v časti I., III., IV. je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Proti tomuto rozsudku v časti II. odvolanie nie je prípustné (§122 Civilného mimosporového poriadku). Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.